בתזמון מדויק: כך המחאה נגד ארדואן בטורקיה יכולה להועיל לישראל

written by נועה לזימי | 03.04.2025

בדיוק כשהמשק התורכי מראה סימנים של התאוששות, והבנק המרכזי בתורכיה החל בהורדה מתונה של הריבית, אנקרה נכנסה לסחרור פוליטי שלא ברור כיצד תצא ממנו. נשיא תורכיה, ארדואן הורה על מעצרו של ראש עיריית איסטנבול, אכרם אימאמאולו, בעוון סיוע ל-PKK, במהלך שנראה שמאחוריו עומד מניע פוליטי מובהק לסכל את מועמדותו של יריבו הפוליטי הגדול ביותר לבחירות לנשיאות הצפויות להתקיים בשנת 2028.

אמנם, על פי החוקה התורכית, ארדואן מנוע מלהיבחר לקדנציה נוספת, אך אפשר לסמוך על נשיא תורכיה שהוא ימצא תחבולות לעקוף את המגבלות הללו, ועל רקע זה יש להבין גם את הפיוס שרקם לאחרונה עם המחתרת הכורדית על מנת שיוכל לזכות בתמיכתם בפרלמנט.

מכל מקום, גל המחאות ההמוניות והתסיסה ברחובות תורכיה מאיימת לזעזע את יציבות המשק, להרחיק משקיעים משוק המניות התורכי ולהעלות את שיעור האינפלציה לאחר תקופה של ריסון שהגיעה בזכות מדיניות כלכלית נבונה של שר האוצר והבנק המרכזי.

ככל שהמשבר הפוליטי באיסטנבול ילך ויסלים, ארדואן צפוי לשלם מחירים הן בבית והן בחוץ. מעבר לנזקים הכלכליים ולכאוס החברתי המתחולל בעקבות כליאתו של מועמד אופוזיציה בולט, למתחים הפנימיים עלולות להיות השלכות מרחיקות לכת על הדינמיקה האזורית, בין היתר בזירה הסורית.

תורכיה נמצאת כעת בעיצומו של מהלך להפוך את סוריה שאחרי עידן אסד למדינת חסות בהתאם לחזון הניאו עות'מני של ארדואן. להשגת מטרה זו, ארדואן מקיים מגעים צמודים עם המשטר הסורי לטובת קידום מהלכים שיבססו את האחיזה התורכית ואת התלות של המשטר החדש בה, בין היתר, הקמתם של בסיסים צבאיים, תשתיות אזרחיות ואף צינור להזרמת גז דרכה מקטר לתורכיה.

ברם, הקיטוב הפוליטי באנקרה עלול להסיט את הקשב והמשאבים מהפרויקטים הללו אל עבר שיכוך המתחים הפנימיים. רפיון בפעילות התורכית בסוריה עשוי לתת רוח גבית לקבוצות מיעוטים וארגונים העוינים את המשטר הפרו-טורקי החדש לנסות ולערער על אחיזתו בחלקים שונים ברחבי המדינה השסועה. אגב יש הטוענים כי ישראל תצא נשכרת מתרחיש כזה שבו סוריה תיוותר מסוכסכת ומפוצלת, מאשר שזו תהיה מנוהלת ביד רמה בידי שלטון האחים המוסלמים נוסח תורכיה.

נדמה כי ביטחונו המופרז של ארדואן להוביל מהלכים קיצוניים בזירה הפוליטית הביתית עלול

לעמוד לו לרועץ ולחבל בשאיפותיו ההגמוניות לאזור. אם ארדואן לא ייחשב היטב את מהלכיו הבאים, וימשיך לצעוד ראש בראש בניסיון למחוץ כליל את מחאות האופוזיציה, הוא עלול למצוא את עצמו שקוע במשבר שלטוני שיגרור מאזן כוחות אזורי חדש, והפעם לרעתו.

פורסם באתר וואלה, בתאריך 03.04.2025.